

Nieuwe autoriteit en geweldloos verzet

Debatlunch 09/06/2017

Wat is NVR/NA?

- NVR staat voor Non-violent Resistance
- Geweldloos verzet; beide begrippen zijn belangrijk
- NA staat voor New Authority of nieuwe autoriteit
- Prof Haim Omer uit Israël
- Gebaseerd op de geweldloze strijd van Gandhi, ...

Waarom ooit gestart?

- Veel agressie in leefgroepen, veranderend doelpubliek
- Begeleiders geven op of pleiten voor de harde aanpak
- Eerst een manier om agressie in de leefgroepen te verminderen
- Nu een basishouding die we van alle begeleiders verwachten
- Staat naast onze andere kaders!

Welke begrippen?

- Aanwezigheid/ waakzame zorg
- Autonomie
- Ijzer smeden als het koud is
- Supportersnetwerken
- Herstel
- ...
-

Voor we beginnen...

- Traditionele autoriteit
 - gehoorzaamheid, zo niet straffen.
 - autoriteitsfiguur was afstandelijk en streng
- **Begrippen**
- Afstand & angst
- Controle & gehoorzaamheid
- Hiërarchie
- Bestraffende relatie
- Urgentie
- Geheimhouding
- Volharding

Voor we beginnen...

- **Liberaal maatschappij:** autoriteit is niet nodig
→ kind staat centraal en ouders dienen het kind zijn wensen te volgen.
- **Begrippen**
- Vrijheid
- Liefde
- Begrip
- Aanmoediging
- Geen autoriteit
- Privacy

- Traditionele autoriteit verloren
- Liberale maatschappij faalt

Het lijkt niet te werken

→agressie, spijbelen, druggebruik,...

Autoriteit blijkt nodig

herformuleren van het begrip autoriteit:

NIEUWE AUTORITEIT

Autonomie

- Controle VS ZELFcontrole
 - Focus op reactie van begeleider ipv reactie van de andere
 - Autoriteit van volwassene is niet afhankelijk van de reactie van de andere(oude autoriteit)
 - Illusie van controle

Waakzame zorg/aanwezigheid

- Waakzame zorg is de vertaling van de ouderlijke aanwezigheid binnen de nieuwe autoriteit.
- Het is een basisgegeven! Het is niet iets wat alleen belangrijk is bij geweld of andere problemen.
- Waakzaam EN zorg!
- Is geen controle, maar zelfcontrole
- Mentale en fysieke aanwezigheid!

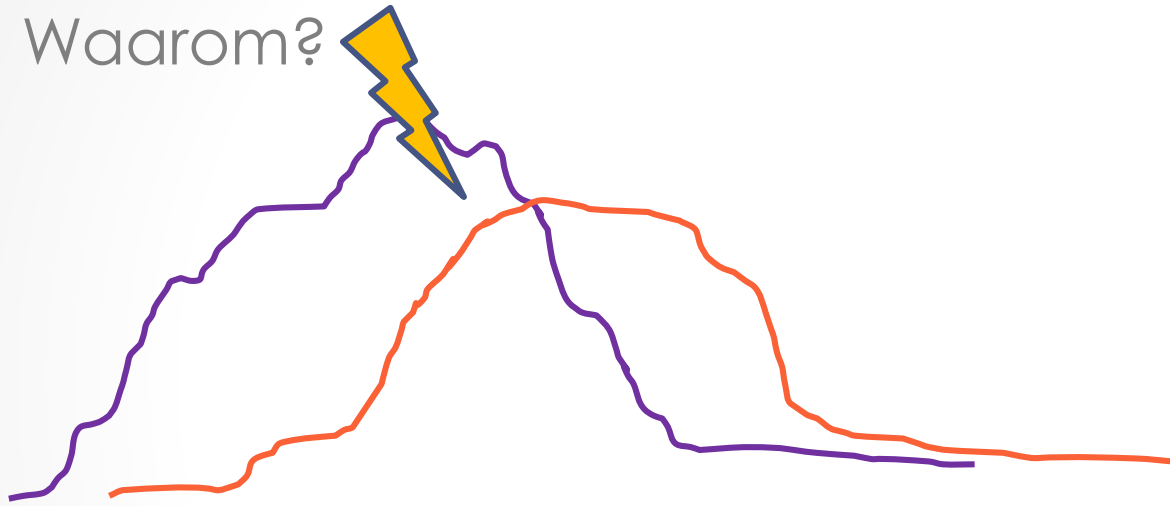
3 niveau's van waakzame zorg

- 1) Open dialoog (aandacht hebben)
- 2) Gerichte vraagstelling (aanwezigheid)
- 3) Eenzijdige stappen (bescherming)

- Ruimte voor dialoog en onderhandeling (1^e en 2^e niveau)
- Wisselwerking tussen de 3 niveaus

Ijzer smeden als het koud is

- Waarom?

- Risico:
 - Loslaten vs escalatie

Voorkomen van ineffectief taalgebruik

- Aanbevelingen in het communiceren:

Transparantie	Op gelijke hoogte zitten bij het spreken
Respect	Geen waarom vragen stellen
Uitstellen van reactie/ijzer smeden als het koud is	Vragen aan een collega om het over te nemen
Rustige toon gebruiken	1x iets zeggen, duidelijke toon, geen preek
In termen van 'wij' spreken	Stiltes laten
Geen dreigementen uiten	Niet in verdediging schieten
Het niet weten is ook OK	Bookmark plaatsen

Supportersnetwerken

- Van 'ik' naar 'wij'
 - Waarom?
 - Hoe?
 - Effect?
- Welke supporters hebben we?
 - Collega's
 - Directie
 - Ondersteunende diensten
 - Ouders/ familie
 - Leefgroepen
 - Samenwerkingspartners
 - Andere bewoners
 - ...

Begeleiders als “anker”

- **Veilige haven**
→ waar kinderen kunnen ‘bijtanken’ indien nodig
- **Veilige basis**
→ waar het kind ervaart dat de ouder sensitief en responsief is
- **Ankerfunctie**
- ouders dienen zelf verankerd te zijn
→ structuur (regels, routines en grenzen)
→ aanwezigheid en weten waarmee je kind bezig is (‘vinger aan de pols’)
→ ondersteunend netwerk om zich als ouder ‘steviger’ te voelen in de ouderrol
→ ouders halen kracht uit: zelfcontrole, doorzettingsvermogen en volharding
- kinderen verankeren zichzelf (impact op het kind)
→ kind voelt zich veiliger door veilige en protectieve/beschermende grenzen
→ er wordt een stabiel en niet-controlerend kader aangeboden
→ kind internaliseert vaardigheden mbt zelfzorg en krijgt een positief, intern werkingsmodel over relaties (“de wereld is veilig”, veilige hechting)

Nieuwe autoriteit

Traditionele autoriteit	Liberaal maatschappij	Nieuwe autoriteit
Afstand & angst	Vrijheid	Aanwezigheid
Controle & gehoorzaamheid	Liefde	Betrokkenheid
Hierarchie	Begrip	Zelfcontrole
Bestraffende relatie	Aanmoediging	Netwerken
Urgentie	Geen autoriteit	Volhouden
Geheimhouding	Privacy	Transparantie
Volharding		Relatie

We zijn geweldloos...en
dan nu verzet...

...

En wat is nu verzet?

- Verzet kan alles zijn!
- Verzet is alles waardoor we aangeven dat we niet akkoord zijn met het gestelde gedrag....
- Het belangrijkste is dat we verzet volhouden en niet opgeven, vergeten,.....
- Opvolgingsgesprek, aankondiging, sit-in,...
- Straf VS verzet
- Gebruik van TO en teamtechieken

De “mandjes”

- Hulpmiddel om te bepalen waartegen we ons verzetten.
- Valkuil: 100 regels en afspraken, iedereen moet hetzelfde doen, alle gedrag wordt als negatief ervaren...
- Geel/oranje/rood mandje

Telefoonronde

- Doel:
 - Je aanwezigheid in het leven van de jongere duidelijk maken
 - De jongere opsporen
 - De publieke opinie druk laten uitoefenen op de jongere
 - De jongere terug thuis krijgen

Herstel

- Doel
- Voorbeelden
- Wat als...
 - Een bewoner het niet kan in groep
 - Een bewoner herstel weigert
 - De groep herstel weigert
 - Een bewoner al vooraf herstel voorziet
 -
- En wat is een relatiegebaar?

Proces in onze voorziening

Hoe zijn we er aan begonnen?

- Keuze door de directie
- 2 projectleiders
- 2 pilootgroepen
- Kartrekkers
- Vormingsaanbod
- Van beleidsgroep agressie naar stuurgroep NVR naar combinatie?

Sterktes

- Focus op basishouding
- Veranderingsproces bij begeleiders
- Kartrekkersvergadering
- Hoe zijn we als voorziening een “wij”? Hoe voelen begeleiders zich minder alleen?
- Fouten maken mag! Je kan ze herstellen...

Valkuilen

- Wat is definitie agressie?
- En wat met privacy?
- Verschillende tempo's tussen verschillende functies
- Focus op aantal agressiemeldingen
- Te veel geweldloos, te weinig verzet